

Številka: 00104-216/2020/5

Datum: 23. 7. 2020

Odgovor na poslansko vprašanje dr. Franca Trčka v zvezi z medicinsko inflacijo

Na Vlado Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada RS) je bilo naslovljeno pisno poslansko vprašanje poslanca dr. Franca Trčka. Poslanec se v vprašanju sklicuje na dopis Skupnosti zdravstvenih zavodov Slovenije (pri tem verjetno misli na Združenje zdravstvenih zavodov Slovenije), v katerem to Vlado RS opozarja, da je t. i. medicinska inflacija večja od predvidenih amortizacijskih stroškov ter poda številne druge konkretne rešitve, ki bi pripomogle k reševanju likvidnostnih težav zdravstvenih zavodov, povzročenih z epidemijo COVID-19. Poslanec Vlado RS sprašuje:

- Kdaj in kako se bo odzvala na predloge?
- Katere od njih bo upoštevala in katere ne ter zakaj?
- Kakšna bo časovnica njihovega uresničevanja?
- Kakšne spremembe področne zakonodaje predvideva izvedba teh ukrepov?

Vlada RS v nadaljevanju odgovarja:

- Kdaj in kako se bo odzvala na predloge?

Zaradi razglašene epidemije nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19) je Vlada RS z namenom ublažitve njenih posledic in vpliva na poslovanje izvajalcev zdravstvenih storitev in širše zdravstveni sistem sprejela številne interventne ukrepe. Večina je bila vključena v interventno zakonodajo, sprejeto v Državnem zboru. Zadnji paket ukrepov je bil sprejet konec maja 2020. Prav tako bo Vlada RS dodatne ukrepe sprejemala prek aneksov k Splošnemu dogovoru za pogodbeno leto 2020.

- Katere od njih bo upoštevala in katere ne ter zakaj?

Zaradi sprejetih ukrepov, povezanih z epidemijo COVID-19, so izpad prihodkov beležili tudi izvajalci zdravstvenih storitev. Ker je bila odrejena omejitev pri izvajanju zdravstvenih storitev, niso mogli izpolnjevati pogodbenih obveznosti do Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZZZS) in posledično niso upravičeni do prihodkov v načrtovani višini. Za namen zagotavljanja likvidnosti ZZZS izvajalcem od razglasitve epidemije izplačuje nespremenjeno, to je načrtovano višino akontacij, ne glede na bistveno nižjo realizacijo programa. Poračun bo ZZZS izvedel v zadnjem četrtletju 2020, in sicer, ko bo izpolnjen ukrep iz 76. člena Zakona o interventnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic epidemije COVID-19 (ZIUOOPE). Skladno s tem členom bo Vlada RS iz državnega proračuna izvajalcem zdravstvenih storitev izvedla povračilo sredstev v višini 80 % razlike med polno vrednostjo mesečnega dogovorjenega pogodbenega programa za leto 2019 (brez ločeno zaračunljivih materialov in storitev) in realizirano vrednostjo programa v letu 2020.

Navedena ukrepa sta ključna pri ublažitvi izpada prihodkov zaradi epidemije COVID-19 in zagotavljanju ustrezne likvidnosti izvajalcev zdravstvenih storitev. Ministrstvo za zdravje tekoče spremlja poslovanje javnih zdravstvenih zavodov in bo v okviru Aneksa k Splošnemu dogovoru za

pogodbeno leto 2020 po potrebi sprejemalo dodatne ukrepe, ki bodo omilili posledice ukrepov zaradi epidemije.

V času med in po epidemiji COVID-19 sta se v mnogih zdravstvenih zavodih spremenila organizacija in način dela. Zaradi narave prenosa povzročitelja nalezljive bolezni so se zahteve po uporabi osebne varovalne opreme na večini delovišč povečale. Spremenil se je način naročanja in zdravstvene obravnave pacientov.

Zaradi globalne prisotnosti virusa SARS-CoV-2, neobstoja cepiva in zdravila za COVID-19 ter s tem povezane nevarnosti ponovne hitre širitve nalezljive bolezni mora zdravstveni sistem nadaljevati z delom na prilagojen način, ki omogoča izvajanje previdnostnih ukrepov in hitro zaznavo pojava virusa v slovenskem prostoru tudi po preklicu epidemije COVID-19. Nujno je spremljanje epidemiološke situacije in morebitno prilagajanje organizacije dela glede na navodila Ministrstva za zdravje in Nacionalnega inštituta za javno zdravje.

Pri določenih izvajalcih zdravstvene dejavnosti se je vzpostavila »COVID-19 vstopna točka«, kar pomeni povsem nov način organizacije dela in nove storitve. Oboje predstavlja dodatne stroške zdravstvenih izvajalcev, nove storitve bo treba ovrednotiti in vključiti v programe zdravstvenih storitev, ki jih krije obvezno zdravstveno zavarovanje.

Zaradi spremenjenega načina in pogojev dela, kot jih zahteva epidemiološka stroka, je izvajanje programov v mnogih dejavnostih precej oteženo in zamudno. Posledično bo obravnavanih manj pacientov, kot jih je bilo v enakem času pred epidemijo, kar bo vplivalo na slabšo dostopnost, podaljševanje čakalnih dob in nižje prihodke izvajalcev zdravstvene dejavnosti. Problematiko bo treba nasloviti celostno, s spremembo obračunskega modela in z redefinicijo izvajalcev zdravstvene dejavnosti, ki so vključeni v javno zdravstveno mrežo. V reševanje problematike so vključeni razširjeni strokovni kolegiji, ki so bili pozvani, da vsak za svojo dejavnost identificirajo in opredelijo nove storitve, ki jih je mogoče izvajati z različnimi IKT orodji na daljavo, opredelijo morebitne organizacijske, kadrovske možnosti, ki bi pripomogle k večjemu obsegu in dostopnosti storitev, posodobijo klinične smernice.

- Kakšna bo časovnica njihovega uresničevanja?

Ukrepi, ki so povezani z zagotavljanjem izpada sredstev (76. člen ZIUOOPE), so že vključeni v veljavno zakonodajo. Izvedba obdobjnega obračuna, ki ga opravi ZZZS, bo sledila prejemu proračunskih sredstev iz naslova proračunskega financiranja izpada prihodkov. Drugi ukrepi, ki bodo predmet Aneksa 1 k Splošnemu dogovoru za pogodbeno leto 2020, se bodo obravnavali predvidoma že v prvi polovici julija 2020, samo sprejetje Aneksa 1 na Vladi RS je predvideno proti koncu poletja.

- Kakšne spremembe področne zakonodaje predvideva izvedba teh ukrepov?

Za sprejem interventnih ukrepov dodatne spremembe področne zakonodaje niso potrebne. Za sistemsko spremembo financiranja zdravstvenega varstva in ureditev dolgoročne finančne vzdržnosti bo treba sprejeti nov Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju.